

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Psychology (IDS) Paper-I
LOG1: LOGIC

Day and Date: Friday, 19/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A Proposition consists of a total of ----- elements.
 A. Two B. Three C. Five D. Four
- 2 The information that is stated about the Subject in a proposition is called -----.
 A. Subject B. Predicate C. Copula D. Proposition
- 3 The word that connects the Subject and the predicate is called -----.
 A. Subject term B. Predicate term C. Copula term D. Proposition term
- 4 The English letter ----- is used as a logical symbol for the universal affirmative Proposition.
 A. A B. E. C. O D. I
- 5 ----- The English letter I (I) is used as a logical symbol for a Proposition.
 A. Universal affirmative B. Particular affirmative C. Particular negative D. Universal negative
- 6 ----- is the main subject of logic.
 A. Inference B. Thought. C. Base proposition D. Term
- 7 Scientific knowledge is in the form of ----- rules.
 A. Normal B. Specific C. Abnormal D. Logical
- 8 There are ----- main types of inference.
 A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 9 'Some rich people are lazy' is a ----- proposition.
 A. Universal affirmative B. Particular affirmative C. Particular negative D. Universal negative
- 10 There are ----- types of immediate inference.
 A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 11 There are ----- main types of deductive inference.
 A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 12 A Categorical Syllogism consists of ----- terms.
 A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 13 The term ----- in the Syllogism is the mediating term between the two supporting Propositions.
 A. Major B. Minor C. Conclusion D. Middle

14 If both the supporting Proposition in the Syllogism are valid then the conclusion is also -----.

A. Universal affirmative B. Affirmative C. Particular negative D. Universal negative

15 A Mixed hypothetical syllogism has a total of ----- propositions.

A. Two B. Three C. Four D. Ten

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Quality of Proposition

2 Universal Negative Proposition

3 Conversion

4 Fallacy of Invalid Substantiality

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Explain the types of quantity of propositions.

2 Explain the concept of Mediate inference.

3 Explain the structure of Mixed Hypothetical syllogism.

4 Explain the fallacy of prepositional negation.

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Explain types of counter inference with examples.

2 Explain with examples any five general rules of categorical syllogism.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 विधानात एकूण ----- घटक असतात.

अ. दोन ब. तीन क. पाच ड. चार

2 विधानात उद्देशाबद्दल जी माहिती सांगितलेली असते त्याला ----- पद म्हणतात.

अ. उद्देश ब. विधेय क. संयोजक ड. विधान

3 उद्देश व विधेय यांना जोडणाऱ्या शब्दास ----- असे म्हणतात.

अ. उद्देश पद ब. विधेयपद क. संयोजक ड. विधान

4 सर्वअस्तिवाच्या विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून ----- हे इंग्रजी अक्षर वापरतात.

अ. A ब. E क. O ड. I

5 ----- विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील आय (I) हे अक्षर वापरतात.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशअस्तिवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

6 ----- हा तर्कशास्त्राचा मुख्य अभ्यास विषय आहे.

अ. अनुमान ब. विचार क. आधार विधान ड. पद

7 वैज्ञानिक ज्ञान हे ----- नियमांच्या स्वरूपातील असते.

अ. सामान्य ब. विशिष्ट क. असामान्य ड. तार्किक

- 8 अनुमानाचे मुख्य ----- प्रकार पडतात.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 9 'काही श्रीमंत व्यक्ती आळशी असतात' हे ----- विधान आहे.
अ. सर्वअस्तित्वाची ब. अंशअस्तित्वाची क. अंशनास्तित्वाची ड. सर्वनास्तित्वाची
- 10 अव्यहित अनुमानाचे ----- प्रकार पडतात.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 11 निगामी अनुमानाचे प्रमुख ----- प्रकार आहेत.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 12 सरल संविधानात -----पदे असतात.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 13 संविधानातील ----- पद म्हणजे दोन्ही आधार विधानात मध्यस्थी करणारे पद होय.
अ. साध्य ब. पक्ष क. निष्कर्ष ड. मध्य
- 14 जर संविधानातील दोन्हीही आधार विधाने अस्तित्वाची असतील तर निष्कर्ष सुद्धा ----- असतो.
अ. सर्वअस्तित्वाची ब. अस्तित्वाची क. अंशनास्तित्वाची ड. सर्वनास्तित्वाची
- 15 मिश्र अवलंब संविधानामध्ये एकूण ----- विधाने आहेत.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 विधानाचा गुण
- 2 सर्वनास्तित्वाची विधान
- 3 परिवर्तन
- 4 अवैध साध्यपदाचा तर्कदोष

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 विधानाचे परिमाणानुसार पडणारे प्रकार स्पष्ट करा.
- 2 व्यवहित अनुमान ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 मिश्र अनुलंब संविधानाची रचना स्पष्ट करा.
- 4 पूर्वांग निषेधाचा तर्कदोष स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 प्रतियोग अनुमानाचे प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
- 2 सरळ संविधानाच्या युक्ततेचे कोणतेही पाच सामान्य नियम उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023

Psychology (IDS) Paper-I

LOG1: LOGIC

Day and Date: Friday, 19/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 विधानात एकूण ----- घटक असतात.

अ. दोन ब. तीन क. पाच ड. चार

Option 2

2 विधानात उद्देशाबद्दल जी माहिती सांगितलेली असते त्याला ----- पद म्हणतात.

अ. उद्देश ब. विधेय क. संयोजक ड. विधान

Option 2

3 उद्देश व विधेय यांना जोडणाऱ्या शब्दास ----- असे म्हणतात.

अ. उद्देश पद ब. विधेयपद क. संयोजक ड. विधान

Option 3

4 सर्वअस्तिवाच्या विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून ----- हे इंग्रजी अक्षर वापरतात.

अ. A ब. E क. O ड. I

Option 1

5 ----- विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील आय (I) हे अक्षर वापरतात.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशअस्तिवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 2

6 ----- हा तर्कशास्त्राचा मुख्य अभ्यास विषय आहे.

अ. अनुमान ब. विचार क. आधार विधान ड. पद

Option 1

7 वैज्ञानिक ज्ञान हे ----- नियमांच्या स्वरूपातील असते.

अ. सामान्य ब. विशिष्ट क. असामान्य ड. तार्किक

Option 1

8 अनुमानाचे मुख्य ----- प्रकार पडतात.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 1

9 'काही श्रीमंत व्यक्ती आळशी असतात' हे ----- विधान आहे.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशअस्तिवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 2

10 अव्यहित अनुमानाचे ----- प्रकार पडतात.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 1

11 निगामी अनुमानाचे प्रमुख ----- प्रकार आहेत.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 1

12 सरल संविधानात ----- पदे असतात.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 2

13 संविधानातील ----- पद म्हणजे दोन्ही आधार विधानात मध्यस्थी करणारे पद होय.

अ. साध्य ब. पक्ष क. निष्कर्ष ड. मध्य

Option 4

14 जर संविधानातील दोन्हीही आधार विधाने अस्तित्वाची असतील तर निष्कर्ष सुद्धा ----- असतो.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अस्तित्वाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 2

15 मिश्र अवलंब संविधानामध्ये एकूण ----- विधाने आहेत.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 विधानाचा गुण

Ans:

2 सर्वनास्तिवाची विधान

Ans:

3 परिवर्तन

Ans:

4 अवैध साध्यपदाचा तर्कदोष

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विधानाचे परिमाणानुसार पडणारे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:

2 व्यवहित अनुमान ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 मिश्र अनुलंब संविधानाची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

4 पूर्वांग निषेधाचा तर्कदोष स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 प्रतियोग अनुमानाचे प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

Ans:

2 सरळ संविधानाच्या युक्ततेचे कोणतेही पाच सामान्य नियम उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

Ans:
